

WACŁAW JACHOŁKOWSKI

1. [Dane osobiste:]

Plutonowy Wacław Jachołkowski, 35 lat, leśnik Lasów Państwowych nadleśnictwa kobryńskiego, wolny.

2. [Data i okoliczności aresztowania:]

Zostałem zaaresztowany 10 lutego 1940 roku jako funkcjonariusz państwowy i wywieziony do Rosji, archangielska *oblast*, plesiecki rejon.

3. [Nazwa obozu, więzienia, miejsca przymusowych prac:]

Pracowałem w lasach i na mechanicznych maszynach przy wyrobie kopalniaków, szpalów itp. w m. Teremiłowo.

4. [Opis obozu, więzienia itp.:]

Warunki mieszkaniowe były bardzo trudne z powodu wielkiej liczby ludzi w danym baraku oraz brudów w postaci pluskiew, karaluchów i innych.

5. [Skład jeńców, więźniów, zesańców:]

Skład zesańców: było około 165 rodzin, wyznań polskich i prawosławnych. Stosunki wzajemne między zesańcami na ogół były dobre.

6. [Życie w obozie, więzieniu:]

Dziennie pracowało się po 10 do 12 godzin, warunki pracy były okropne z powodu dużych mrozów w zimie, a o ubranie było bardzo trudno. Przeciętne wynagrodzenie od 2 do 5 rubli dziennie, a wyżywienie było bardzo drogie, po które się stało godzinami na mrozie.

7. [Stosunek władz NKWD do Polaków:]

Stosunek władz sowieckich był nie bardzo sympatyczny, zmuszali małe dzieci i starców do ciężkich robót, nie dając im ciepłego ubrania oraz obuwia. Za nieprzyjście na robotę w duże

mrozy starców zamykali do tak zwanego aresztu i trzymali parę dni na chłodzie i głodzie, a robotników powyżej 16 lat za spóźnienie się 20 minut lub niewyjscie na robotę nie z własnej winy oddawano pod sąd sowiecki, który karał potrącaniem 25 proc. zarobku przez pewien czas.

8. [Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność:]

Szpitale były; tylko brak było lekarstw i z tego powodu dużo ludzi umierało. Nie wymieniam, ponieważ nawet zapomniałem nazwisk.

9. [Czy i jaka była łączność z krajem i rodzinami?]

Z krajem była łączność listowna przez rodzinę, ale bardzo ograniczona.

10. [Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do armii?]

Zwolniony zostałem 22 grudnia 1941 roku i natychmiast wyjechałem sam na swoje konto celem wstąpienia do armii polskiej. Podróż była bardzo trudna. W fergańskiej *obłasti*, stacja Gorczakowo, zostałem wcielony do wojska.

Na tym kończę.

9 marca 1943 r.